

Informe 28/97-C

Impost sobre successions i donacions

Exercici 1996

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

A Barcelona, el dia 24 de març de 1998, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Sr. Ferran Termes i Anglès, amb l'assistència dels síndics Srs. Manuel Cardena i Coma, Josep M. Carreras i Puigdengolas, Marià Nicolàs i Ros, Jordi Petit Fontserè, Manuel Barrado i Palmer, i Xavier Vela i Parés, actuant-hi com a secretària, la secretària general de la Sindicatura, Sra. M. Àngels Barbarà i Fondevila, i com a ponent el síndic Sr. Marià Nicolàs i Ros, s'acorda aprovar, amb deliberació prèvia, l'informe de fiscalització 28/97-C relatiu a l'Impost sobre successions i donacions, exercici 1996.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia i limitacions	7
1.2. INTRODUCCIÓ A LES ACTUACIONS FISCALITZADES	8
1.2.1. Estructura i funcions de la DGT	8
1.2.2. Delegacions territorials del Departament d'Economia i Finances .	9
1.2.3. Oficines liquidadores dels districtes hipotecaris	10
1.3. MARC NORMATIU SOBRE L'IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS (ISD) .	11
1.3.1. Funcions delegades	11
1.3.2. Normativa general de l'ISD	12
1.4. SÍNTESI DE L'IMPOST	13
2. INGRESSOS PRESSUPOSTARIS	15
2.1. INGRESSOS TRIBUTARIS EXERCICI 1996	15
2.2. EVOLUCIÓ DE L'ISD 1993 - 1996	16
2.3. SITUACIÓ DE L'ISD PER TRESORERIES TERRITORIALS. EXERCICI 1996	17
3. GESTIÓ DE L'ISD	18
3.1. LIQUIDACIÓ	18
3.2. COMPROVACIÓ DE VALORS	23
3.3. ALTRES TRÀMITS	25
3.3.1. Prescripció	25
3.3.2. Liquidacions complementàries i definitives	25
3.3.3. Ajornament i fraccionament del pagament	26
3.3.4. Inspecció	27
4. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	29
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	30

ABREVIATURES I SIGLES:

DGT:	Direcció General de Tributs
DT:	Delegacions territorials del Departament d'Economia i Finances
ISD:	Impost sobre successions i donacions
LISD:	Llei de l'impost sobre successions i donacions
MPTA:	Milions de pessetes
RDL:	Reial decret llei

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast

D'acord amb la normativa vigent, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe recollint el resultat del treball de fiscalització sobre els ingressos pressupostaris generats per l'impost sobre successions i donacions, gestionat per la Direcció General de Tributs (DGT) del Departament d'Economia i Finances, durant l'exercici 1996.

El treball ha estat orientat, bàsicament, cap a l'aconseguint dels objectius següents:

- Revisió del compliment de la legalitat vigent aplicable en relació a aquest tipus d'ingrés.
- Anàlisi i revisió de les actuacions realitzades i del seu tractament comptable-pressupostari.
- Avaluació dels sistemes de gestió establerts per al tractament d'aquests tipus d'ingrés.

1.1.2. Metodologia i limitacions

La revisió s'ha fonamentat en l'estudi previ dels sistemes de gestió establerts i la verificació posterior del seu funcionament general, mitjançant el seguiment en detall d'una mostra d'expedients seleccionats.

No hem sofert cap limitació quant a l'abast i aplicació dels procediments que hem cregut adients en la realització del nostre treball de camp. En tot moment, l'ens fiscalitzat ha mostrat una actitud positiva de col·laboració.

El treball de camp l'hem dut a terme a les dependències de la Delegació territorial de Barcelona del Departament d'Economia i Finances, i també hem realitzat visites en les oficines liquidadores d'Arenys de Mar, Mataró, Reus, Balaguer i Figueres.

En l'apartat 2 d'aquest informe es mostren diferents detalls i l'anàlisi de les xifres pressupostàries d'ingressos per aquest concepte, realitzades durant 1996.

L'apartat 3 inclou la descripció del sistema de gestió establert per a aquest tipus d'ingrés.

Finalment, com a conclusió del treball analitzat, l'apartat 4 recull una sèrie

d'observacions i recomanacions que s'han posat de manifest amb motiu de la revisió.

1.2. INTRODUCCIÓ A LES ACTUACIONS FISCALITZADES

1.2.1. Estructura i funcions de la DGT

La DGT s'encarrega de gestionar els tributs, el rendiment dels quals ha estat cedit a la Generalitat (patrimoni, successions i donacions, transmissions patrimonials i actes jurídics documentats i taxes estatals sobre el joc) i els tributs propis (bingo i el recàrrec sobre la taxa estatal sobre les màquines d'atzar). Duu a terme la investigació i la confrontació de valors declarats i la inspecció general d'aquests tributs. Aquestes activitats impliquen una relació coordinada i de col·laboració amb la Hisenda Estatal.

També s'encarrega d'informar i assistir tècnicament els departaments i els organismes autònoms de la Generalitat en matèria tributària i, d'altra banda, coordina les oficines liquidadores dels districtes hipotecaris i els serveis de gestió tributària de les Delegaciones Territorials del Departament d'Economia i Finances (DT).

La Subdirecció General de Tributs depèn de la Direcció General i té les funcions de coordinació entre els diferents serveis centrals, d'assistència tècnica al director general i totes aquelles altres que aquest li delegui.

El Servei de Gestió Tributària depèn d'aquella Subdirecció i gestiona els tributs i desenvolupa les tasques de coordinació, normalització i racionalització del servei. Per al compliment d'aquestes funcions, el Servei s'organitza en dues seccions: Tributs cedits i Tributs propis.

La Inspecció Tributària es configura orgànicament com una subdirecció general de la DGT i s'organitza en dos grans blocs: la Inspecció Delegada, amb rang orgànic de servei, i el Servei de Valoracions, ambdós amb capacitat d'actuació en tot el territori de Catalunya.

La Inspecció Delegada s'encarrega de les funcions de comprovació i investigació de la situació tributària de les persones o entitats que realitzin activitats gravades, o que hagin realitzat un fet imposable gravat i n'existeixin proves.

El Servei de Valoracions és l'encarregat de comprovar el valor declarat dels béns, rendes, productes, drets i patrimonis en general, amb els mitjans admesos per l'ordenament jurídic vigent.

1.2.2. Delegacions territorials del Departament d'Economia i Finances

Les DT a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona van ser creades com a òrgans descentralitzats per a la prestació de serveis i per a la millora de la gestió de les competències que tenen encomanades, entre altres, les de gestió, recaptació i liquidació dels tributs en el seu àmbit territorial.

Les DT s'organitzen de la següent manera:

- **Servei Territorial de Gestió Tributària**

Té les funcions de gestió i tramitació dels tributs propis i cedit, la proposta i execució de plans i programes d'actuació l'aprovació dels quals correspon als serveis centrals i la prestació d'assistència necessària als contribuents per al millor compliment de les seves obligacions tributàries.

El Servei s'organitza, a Barcelona, en les seccions següents: Transmissions Patrimonials, Successions, Patrimoni i Joc, Tramitació i Oficines Liquidadores.

La Secció de Successions, entre altres funcions, formula les propostes de liquidacions tributàries, de resolució de recursos de reposició i altres reclamacions i les de resolució dels expedients de devolució d'ingressos indeguts. També, executa les decisions del Tribunal Econòmic-Administratiu.

- **Tresoreria Territorial**

Entre les seves funcions en l'àmbit tributari es troben les següents:

- Recaptació voluntària i executiva dels tributs propis i cedit.
- Coordinació amb els òrgans encarregats materialment de la recaptació executiva (Agència Estatal de l'Administració Tributària).
- Liquidació dels interessos de demora meritats amb motiu del cobrament de les certificacions de descobert.
- Custòdia dels avals, les certificacions de descobert i els altres valors i la documentació que hagi de romandre a Tresoreria.

- **Intervenció Territorial**

La Intervenció General, organitzada territorialment, és el centre de control intern i financer i, a la vegada directiu de la comptabilitat pública. Les diferents intervencions territorials s'estructuren de la forma següent:

- Secció de Comptabilitat, encarregada de registrar els drets, la seva modificació i extinció; formar els comptes administratius; expedir certificacions de descobert, etc.
- Secció Fiscal, examina tots els actes, documents i expedients dels quals es

puguin derivar drets i obligacions de contingut econòmic.

- Secció de Coordinació, gestiona les relacions amb òrgans o ens exteriors com les oficines liquidadores de districte hipotecari, les entitats col·laboradores de recaptació, etc.

- Servei d'Assessorament Jurídic

Unitat responsable de l'assessorament en dret i la col·laboració en actuacions de caràcter estrictament jurídic.

La DT de Barcelona també disposa del Servei d'Afers Administratius.

Tots els serveis i les unitats esmentades anteriorment depenen orgànicament del delegat territorial respectiu i funcionalment del director general corresponent, llevat del Servei d'Afers Administratius de la DT de Barcelona, que depèn del delegat territorial.

1.2.3. Oficines liquidadores dels districtes hipotecaris

Per tal de facilitar als contribuents el compliment de les seves obligacions tributàries, a més de les quatre DT i les respectives oficines gestores del Departament d'Economia i Finances, tots els districtes hipotecaris tenen oficines liquidadores, a càrrec dels Registradors de la Propietat, que realitzen les funcions de gestió tributària. Aquestes oficines depenen, en el seu àmbit territorial, dels caps dels serveis de gestió i dels delegats.

Aquestes oficines reben uns honoraris per la seva gestió tributària, l'import dels quals, segons l'Ordre de 30 de juny de 1993, es fixa de la forma següent:

- quan l'oficina liquidadora on es presentin els documents sigui competent per tramitar-los, el 3% de les quotes liquidades i autoliquidades,
- quan l'oficina on es presenti l'autoliquidació sigui incompetent, tindrà dret a percebre el 0,75% de les quotes autoliquidades,
- quan l'oficina liquidadora en què, tot i ser competent, no s'hagi ingressat l'import de l'autoliquidació, tindrà dret a percebre el 2,25% de les quotes autoliquidades,
- quan es produeixin liquidacions complementàries ingressades, tant per liquidacions practicades sobre documents que han estat objecte d'autoliquidació, com per les diferències de valoració, es té dret a percebre el 2,5% de les quotes de les liquidacions,
- un terç dels recàrrecs i de les sancions ingressades.

Trimestralment, les oficines liquidadores transfereixen amb suport magnètic a la DGT la informació corresponent a les liquidacions i autoliquidacions presentades dels tributs que gestionen.

En el quadre següent es detallen aquestes oficines:

DT de Barcelona	DT de Girona
Arenys de Mar Berga Cerdanyola del Vallès Esplugues del Llobregat Granollers Hospitalet de Llobregat, L' Igualada Manresa Martorell Mataró Mollet del Vallès Pineda Sabadell Sant Vicenç dels Horts Sant Feliu de Llobregat Sitges Terrassa I Terrassa II Vic Vilafranca del Penedès Vilanova i la Geltrú	Bisbal, La Figueres Lloret de Mar Olot Palafrugell Palamós Puigcerdà Roses Sant Feliu de Guíxols Santa Coloma de Farners
DT de Lleida	DT de Tarragona
Balaguer Borges Blanques, Les Cervera Seu d'Urgell, La Solsona Sort Tremp Viella	Amposta Falset Gandesa Montblanc Reus Tortosa Valls Vendrell, El

Font: Elaboració pròpia

1.3. MARC NORMATIU SOBRE L'IMPOST SOBRE SUCCESSIONS I DONACIONS (ISD)

1.3.1. Funcions delegades

Les principals disposicions legals que s'han de tenir presents en referència als traspassos de competències en matèria de gestió de l'ISD i en relació a la normativa general de l'impost són les següents:

- Llei 41/1981, de 28 d'octubre, de cessió de tributs a la Generalitat de Catalunya.

- Reial decret 3305/1981, de 29 de desembre, de traspassos a la Generalitat dels serveis adscrits a les competències assumides.
- Llei 30/1983, de 28 de desembre, reguladora de la cessió de tributs de l'Estat a les Comunitats Autònomes.

La titularitat de les competències de gestió, liquidació, recaptació, inspecció i revisió dels tributs correspon a l'Estat, encara que la Generalitat se'n fa càrrec per delegació d'aquest. Segons la normativa aplicable, l'Estat ha cedit a la Generalitat de Catalunya el rendiment, entre altres, de l'ISD.

La Inspecció General del Ministeri d'Economia i Hisenda realitza anualment una inspecció dels Serveis de Gestió Tributària, centrals i territorials de les comunitats autònomes, i informa sobre l'eficàcia en el desenvolupament de les diferents competències delegades.

El Consell de Política Fiscal i Financera en la sessió del 23 de setembre de 1996 va aprovar l'Acord de finançament de les comunitats autònomes per al quinquenni 1997-2001. Els nous mecanismes financers previstos en l'Acord de finançament inclouen l'IRPF com a tribut cedit de forma parcial i la possibilitat d'atorgar capacitat normativa sobre els tributs cedits a les comunitats autònomes. Aquests canvis han comportat una modificació de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes i de la Llei de cessió de tributs.

La Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes s'ha modificat per mitjà de la Llei orgànica 3/1996, de 27 de desembre, i pel que fa als tributs cedits s'ha elaborat una nova llei, la 14/1996, de 30 de desembre, la qual estableix els tributs que es cedeixen a les comunitats autònomes.

1.3.2. Normativa general de l'ISD

L'ISD es regeix principalment per les disposicions següents:

- Llei 230/1963, de 28 de desembre, general tributària.
- Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'impost sobre successions i donacions.
- Reial decret 1684/1990, de 20 de desembre, pel qual s'aprova el reglament general de recaptació.
- Reial decret 1629/1991, de 8 de novembre, pel qual s'aprova el reglament de l'impost sobre successions i donacions.
- Ordre de 27 de juny de 1988, per la qual s'aproven els models de declaració-liquidació que han d'utilitzar-se per a l'autoliquidació de l'ISD.

- Diferents lleis de pressupostos de l'Estat que modifiquen alguns aspectes i tipus de gravamen a aplicar en cada exercici i altra normativa general tributària.

1.4. SÍNTESI DE L'IMPOST

L'ISD és un impost directe, personal i subjectiu, que grava els increments patrimonials obtinguts a títol lucratiu per persones físiques.

Es considera increment de patrimoni subjecte, qualsevol incorporació de béns i drets que es produeixi en el patrimoni d'una persona física quan el motiu hagi estat la realització d'algun dels fets imposables configurats en la llei o en el reglament, determinants del naixement de l'obligació tributària.

En les adquisicions per *mortis causa* i en les assegurances de vida, l'impost es merita el dia de la mort del causant o de l'assegurat o quan sigui ferma la declaració de defunció de l'absent, d'acord amb l'article 196 del Codi Civil.

En les transmissions lucratives *inter vivos* l'impost es merita el dia en què tingui lloc l'acte o contracte.

L'Administració pot comprovar el valor dels béns i drets declarats seguint els procediments i sistemes de valoració que, de forma general, disposa l'article 52 de la LGT.

La quota tributària s'obté aplicant a la quota íntegra el coeficient multiplicador corresponent, en funció del patrimoni preexistent del contribuent i del grau de parentiu existent.

Els documents o declaracions s'han de presentar en els terminis següents:

- Adquisicions *mortis causa*: sis mesos des de la mort.
- Donacions i altres transmissions lucratives: trenta dies hàbils.

El període de prescripció és de cinc anys.

Constitueix el fet imposable d'aquest impost:

- L'adquisició de béns i drets per herència, llegat o qualsevol altre títol successori.
- L'adquisició de béns i drets per donació o qualsevol altre negoci jurídic *inter vivos* a títol gratuït.
- La percepció de quantitats pels beneficiaris de contractes d'assegurances sobre la vida, quan el contractant sigui persona diferent del beneficiari.

Els subjectes passius són:

- Els drethavents (hereters i legataris), en adquisicions *mortis causa*.
- El donatari o l'afavorit, en donacions i altres transmissions lucratives *inter vivos* equiparables.
- Els beneficiaris, en assegurances de vida.

La base imposable està constituïda pel valor net de l'adquisició individual de cadascun dels drethavents en les transmissions *mortis causa*, i pel valor net dels béns i drets adquirits en les donacions i altres transmissions lucratives *inter vivos*. Cal entendre per valor net, el valor real dels béns i drets minorat per les càrregues i els deutes que siguin deduïbles.

En el cas de les assegurances de vida, la base imposable la constitueixen les quantitats rebudes pel beneficiari.

L'Administració tributària determina la base imposable en règim d'estimació directa.

La base liquidable s'obté aplicant a la imposable la reducció que correspongui en funció del grup on figura el beneficiari:

Grup I	
Adquisicions per descendents i adoptats menors de 21 anys	2.556.000
Per cada any, menys de 21, que tingui el beneficiari	639.000
La reducció total en aquest grup no pot excedir de	7.668.000
Grup II	
Adquisicions per descendents i adoptats de 21 anys o més, cònjuges, ascendents i adoptants	2.556.000
Grup III	
Adquisicions per col·laterals de segon i tercer, ascendents i descendents per afinitat	1.280.000
Grup IV	
Adquisicions per col·laterals de quart grau, graus més distants i estranys	Sense reducció
Adquisicions per persona amb minusvalidesa, a més de la que pugui correspondre per grau de parentiu	7.668.000

Imports en pessetes.

Font: LISD i RDL 12/1995.

La quota íntegra de l'import s'obté aplicant a la base liquidable, la següent escala:

Base liquidable fins a PTA	Quota íntegra	Resta base liquidable fins a PTA	Tipus aplicable (%)
-	-	1.280.000	7,65
1.280.000	97.920	1.280.000	8,50
2.560.000	206.720	1.280.000	9,35
3.840.000	326.400	1.280.000	10,20
5.120.000	456.960	1.280.000	11,05
6.400.000	598.400	1.280.000	11,90
7.680.000	750.720	1.280.000	12,75
8.960.000	913.920	1.280.000	13,60
10.240.000	1.088.000	1.280.000	14,45
11.520.000	1.088.000	1.280.000	15,30
12.800.000	1.468.800	6.390.000	16,15
19.190.000	2.500.785	6.390.000	18,70
25.580.000	3.695.715	12.780.000	21,25
38.360.000	6.411.465	25.540.000	25,50
63.900.000	12.924.165	63.900.000	29,75
127.800.000	31.934.415	en endavant	34

Imports en pessetes.

Font: LISD i RDL 12/1995.

La quota tributària de l'impost és el resultat de multiplicar la quota íntegra pel coeficient que correspongui dels que s'indiquen a continuació, establerts en funció del patrimoni preexistent del contribuent i del grup en què, pel seu parentiu amb el transmetent, figuri inclòs:

Patrimoni preexistent en MPTA	Grups I i II	Grup III	Grup IV
De 0 a 64	1,0000	1,5882	2,0000
De més de 64 a 321	1,0500	1,6676	2,1000
De més de 321 a 643	1,1000	1,7471	2,2000
De més de 643	1,2000	1,9059	2,4000

Font: LISD i RDL 12/1995.

2. INGRESSOS PRESSUPOSTARIS

2.1. INGRESSOS TRIBUTARIS EXERCICI 1996

La liquidació del pressupost d'ingressos tributaris (capítols 1,2 i 3) de la Generalitat per al 1996 ha estat la següent:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 28/97-C

Concepte	Previsions	Liquidació	Cobrat	Pendent
Successions i donacions	35.500	35.025	30.403	4.622
Patrimoni	28.600	27.451	27.291	160
Impostos directes	64.100	62.476	57.694	4.782
Transmissions patrimonials	115.500	65.472	63.276	2.196
Actes jurídics documentats	-	52.493	49.720	2.773
Joc del bingo	10.150	9.382	9.236	146
Luxe	1	(6)	(6)	-
Impostos indirectes	125.651	127.341	122.226	5.115
Venda de béns	138	201	196	5
Prestació de serveis	34	976	871	105
Taxes fiscals	40.350	38.792	36.831	1.961
Tributs parafiscals	7.116	3.535	3.411	124
Contribucions especials	700	1.676	1.676	-
Reintegraments	-	706	697	9
Multes i altres ingressos	2.570	6.639	5.195	1.444
Taxes i altres ingressos	50.908	52.525	48.877	3.648
TOTAL	240.659	242.342	228.797	13.545

Imports en milions de pessetes.

Font: Compte General Ad. Generalitat 1996.

El total liquidat per impostos directes, 62.476 MPTA, representa un 25,8% del total d'ingressos per conceptes tributaris d'aquest exercici. L'ISD representa el 14% sobre el total d'ingressos tributaris. Aquests fets mostren la importància d'aquest impost en el total dels ingressos tributaris.

2.2. EVOLUCIÓ DE L'ISD 1993 - 1996

En el quadre que segueix es mostra l'evolució dels imports liquidats de l'ISD durant el període 1993-1996:

Concepte	1993	1994		1995		1996	
	Import	Import	% 94/93	Import	% 95/94	Import	% 96/95
Liquidat	29.591	34.690	17	33.370	(4)	35.025	5
Cobrat	22.790	27.727	22	26.780	(3)	30.403	14
Pendent de cobrament	6.801	6.962	2	6.590	(5)	4.622	(30)

Imports en milions de pessetes.

Font: Comptes de Rendes Públiques.

Tenint en compte que el principal fet imposable d'aquesta figura tributària és l'adquisició de béns i drets per herència, llegat o qualsevol altre títol successori (el 65% de tots els expedients), es pot afirmar que els increments o decrements dels imports liquidats entre diferents exercicis no depenen de fets relacionats amb l'activitat econòmica, cosa que fa difícil la seva comparabilitat interanual.

S'observa una millora general de la gestió de cobrament. El pendent de cobrament

respecte a l'import liquidat ha passat del 20% l'any 1995, al 13% l'any 1996.

2.3. SITUACIÓ DE L'ISD PER TRESORERIES TERRITORIALS. EXERCICI 1996

En el quadre següent es mostra el moviment anual de l'ISD, tant de l'exercici corrent com d'exercicis tancats, per tresoreries territorials, segons els Comptes de Rendes Públiques.

Tresoreries Territorials	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total
EXERCICI 1996					
Drets liquidats	28.909	3.087	1.190	1.843	35.029
Drets anul·lats	-	(2)	(2)	-	(4)
Liquidat net	28.909	3.085	1.188	1.843	35.025
Recaptat	(25.160)	(2.770)	(930)	(1.543)	(30.403)
Drets pendents a 31.12.96	3.749	315	258	300	4.622
En voluntària	3.530	297	256	281	4.364
En executiva	219	18	2	19	258
EXERCICIS TANCATS					
Drets pendents a 1.1.96	11.931	1.126	571	460	14.088
Drets anul·lats (1)	(900)	(98)	(82)	(88)	(1.168)
Baixes per insolvències (2)	(377)	(16)	(50)	(14)	(457)
Recaptat	(3.335)	(448)	(240)	(172)	(4.195)
Drets pendents a 31.12.96	7.319	564	199	186	8.268
En voluntària	5.124	495	157	144	5.920
En executiva	2.195	69	42	42	2.348
TOTAL DRETS PENDENTS	11.068	879	457	486	12.890

Imports en milions de pessetes.

Font: Comptes de Rendes Públiques.

Nota: (1) Anul·lacions i rectificacions abans de l'ingrés de liquidacions en període voluntari.

(2) Anul·lacions i rectificacions abans de l'ingrés de liquidacions en període executiu.

La tresoreria territorial de Barcelona és la més important, ja que concentra el 82,5% del total dels drets liquidats del 1996. També reuneix el 86% del total dels drets pendents de cobrament, tant de l'exercici corrent com dels exercicis tancats, i té l'índex més baix, el 78%, de drets pendents de cobrament en període voluntari d'exercicis tancats. Aquests drets corresponen, bàsicament, a les liquidacions en suspensió (amb recursos presentats pendents de resolució) i als ajornaments i fraccionaments concedits.

D'acord amb els termes previstos en el conveni del 4 de gener de 1993 de prestació de serveis signat entre l'Agència Estatal de l'Administració Tributària i la Generalitat de Catalunya, els serveis de l'agència duen a terme la recaptació de les liquidacions en executiva, a canvi dels honoraris establerts.

El quadre següent mostra l'antiguitat dels drets pendents de cobrament dels exercicis tancats per a les diferents DT, a finals de 1996:

Exercici	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total
Període voluntari:					
1991 i anteriors	659	3	43	-	705
1992	641	40	-	14	695
1993	333	54	1	27	415
1994	1.002	213	14	57	1.286
1995	2.489	185	99	46	2.819
Total voluntari	5.124	495	157	144	5.920
Període executiu:					
1991 i anteriors	411	7	16	-	434
1992	121	13	1	3	138
1993	495	25	-	5	525
1994	905	11	8	21	945
1995	263	13	17	13	306
Total executiu	2.195	69	42	42	2.348
Total general	7.319	564	199	186	8.268

Imports en milions de pessetes.

Font: Llibre de Rendes d'exercicis tancats.

3. GESTIÓ DE L'ISD

El treball ha consistit en l'estudi previ dels procediments establerts, i la posterior revisió del seu funcionament efectiu mitjançant el seguiment d'una mostra d'expedients. D'aquesta manera hem acomplert l'objectiu d'analitzar els procediments de gestió, el sistema de control intern i el respecte a la normativa, tant en el seu disseny com en el seu funcionament real.

D'una forma general, entenem per gestió tot el procés de liquidació, recaptació i administració de l'impost. Amb la intenció de simplificar l'exposició dels procediments utilitzats per l'administració per a la gestió d'aquest impost, hem dividit aquesta secció en diferents parts: liquidació, comprovació de valors, prescripció, liquidacions complementàries, ajornament i fraccionament, i inspecció.

3.1. LIQUIDACIÓ

S'entén per liquidació l'acte administratiu que determina el deute tributari. En el cas de l'ISD la liquidació es pot efectuar de dues maneres: presentant una autoliquidació o demanant a la mateixa administració que prepari una liquidació ordinària, prèvia presentació de la documentació que aquesta sol·liciti.

- Autoliquidacions

Les liquidacions presentades per aquest sistema han d'incloure tots els beneficiaris i la totalitat del valor dels béns i drets transmesos. Aquest procediment requereix que hi hagi conformitat entre tots els beneficiaris. Si l'autoliquidació presentada no

inclou la totalitat dels beneficiaris, es considera com una liquidació a compte.

Una vegada presentada l'autoliquidació i ingressats els fons a la Tresoreria, la Intervenció delegada les registra, aplicant-les al pressupost d'ingressos com a contret per recaptat, ja que a efectes pressupostaris la meritació i el cobrament efectiu són simultanis.

A continuació, els expedients, una vegada revisats i numerats pel Negociat de presentació, es lliuren a la Secció de Successions i Donacions per iniciar els tràmits encaminats a comprovar els valors declarats.

Primerament, el Negociat de comprovacions introdueix a l'aplicació informàtica de gestió tributària, amb la col·laboració de serveis externs contractats, la informació de les liquidacions referents al donatari i als subjectes passius. Posteriorment, s'introdueixen les dades referents als béns objecte de la transmissió.

- Liquidacions ordinàries

Prèvia sol·licitud dels subjectes passius, presentació de la documentació que l'administració considera necessària i la investigació de declaracions tributàries relacionades, la Secció de Successions i Donacions del Servei Territorial de Gestió Tributària prepara la liquidació ordinària, que inclou les dades del transmetent, l'adquirent i la designació d'un domicili a efectes de notificacions, una relació detallada dels béns i drets degudament valorats i la relació de càrregues, deutes i despeses sobre les quals es demana deducció.

Els subjectes passius poden demanar a l'oficina competent una liquidació parcial de l'impost a efectes de cobrar assegurances de vida, crèdits, efectes o diners en dipòsit. En aquests casos, han de presentar un escrit relacionant els béns pels quals es demanda la liquidació parcial, expressant la seva situació i el valor. Aquestes liquidacions tenen el caràcter d'ingressos a compte de la liquidació definitiva.

A continuació, de forma similar a les autoliquidacions, la Secció de Tramitació mecanitza les dades corresponents de les liquidacions. Per altra part, la Intervenció delegada registra aquestes liquidacions com a contret previ, abans d'obtenir l'ingrés efectiu.

La Secció de Successions i Donacions classifica les liquidacions en quatre categories:

- a) Expedients sense diferències significatives en els valors declarats, d'acord amb els criteris establerts en funció de paràmetres com els valors cadastrals i coeficients correctors, que es consideren de comprovació no prioritària. Aquests criteris es fan públics mitjançant circular de la DGT que s'envia a les DT, a les oficines liquidadores i als col·legis professionals de notaris, registradors de la

propietat i gestors administratius de Catalunya. Una vegada revisats, aquests expedients es lliuren a la Intervenció delegada per a la seva fiscalització i, acte seguit, s'envien a l'arxiu, considerant-los com de tramitació finalitzada en l'aplicació informàtica.

- b) Expedients amb omissions o diferències en els valors declarats, d'acord amb els criteris comentats anteriorment, considerats automàticament de comprovació prioritària. Aquests expedients es reparteixen entre els diferents advocats liquidadors del Servei, que es responsabilitzen de la seva liquidació definitiva. En cas de necessitar informació no aportada, les peticions de dades als contribuents es canalitzen mitjançant el Negociat de notificacions dependent de la Secció d'Afers Administratius de la DT. Aquests expedients es recullen separatament en l'aplicació informàtica. Com a resultat d'aquestes actuacions es poden generar liquidacions complementàries, si s'escau.
- c) Expedients lliurats al Servei de Valoracions de la Inspecció Delegada, que disposa d'especialistes en diverses matèries (arquitectes, enginyers, economistes, etc.), perquè s'ha detectat alguna irregularitat o diferència significativa en els valors declarats.
- d) Expedients que s'haurien d'haver presentat a altres oficines liquidadores o gestores, per a la comprovació dels valors i per al posterior seguiment. Aquests expedients es lliuren a la Secció d'oficines liquidadores per continuar la tramitació, i es consideren com a finalitzats en l'aplicació informàtica.

En el quadre següent es mostra el moviment d'expedients de 1996, classificat i resumit per oficines gestores i liquidadores. S'ha de tenir present que un sol expedient pot incloure diverses liquidacions; totes les que origina un causant en funció del nombre de subjectes passius:

Serveis Territorials	Exercici 1995		Exercici 1996								
	% Act.	Demora en mesos	Existents 1.1.96	Entrats	Despatxats	% Act.	Situació dels pendents a 31.12.96				
							Enviats a comprovació	Aportació de dades	Altres motius	Total	Demora en mesos
<u>Of. gestores</u>											
Barcelona	70,5	5,0	11.929	24.207	17.138	47,4	1.389	1.397	16.212	18.998	13,3
Girona	73,5	4,3	476	1.653	1.712	80,4	54	8	355	417	2,9
Lleida	64,5	6,6	1.265	2.061	1.603	48,2	151	39	1.533	1.723	12,9
Tarragona	19,0	51,1	1.043	1.021	689	33,4	256	57	1.062	1.375	23,9
TOTAL	68,7	5,5	14.713	28.942	21.142	48,4	1.850	1.501	19.162	22.513	12,8
<u>Of. liquidadores</u>											
Barcelona	68,4	5,6	5.441	14.362	12.294	62,1	601	1.495	5.413	7.509	7,3
Girona	86,0	2,0	510	3.395	3.371	86,3	51	102	381	534	1,9
Lleida	85,4	2,0	368	2.125	1.918	76,9	91	122	362	575	3,6
Tarragona	89,1	1,5	489	4.010	3.819	84,9	159	102	419	680	2,1
TOTAL	75,5	3,9	6.808	23.892	21.402	69,7	902	1.821	6.575	9.298	5,2
CATALUNYA	71,3	4,8	21.521	52.834	42.544	57,2	2.752	3.322	25.737	31.811	8,9

Nombre d'expedients.

Font: Direcció General de Tributs.

Figuren com a Enviats a comprovació aquells expedients que, una vegada revisats pels advocats liquidadors, són lliurats als tècnics del Servei de Valoracions de la

Inspecció Delegada perquè iniciïn les seves actuacions i que, al tancament de l'exercici, encara resten pendents de finalitzar.

El concepte Aportació de dades recull aquells expedients la revisió dels quals realitzada pels advocats liquidadors està pendent de finalitzar en espera de rebre la informació addicional sol·licitada al subjecte passiu.

La columna Altres motius recull diversos conceptes. Els més importants són: els expedients la revisió dels quals està pendent de realitzar pels advocats liquidadors; els expedients que, una vegada revisats i sense diferències significatives, no s'han lliurat a la Intervenció delegada per finalitzar la tramitació; i els expedients de competència d'altres oficines liquidadores que encara no han estat enviats.

Analitzant les xifres per oficines gestores, es pot observar que s'ha produït un decrement en l'índex d'activitat mitjana entre 1995 i 1996, passant del 71,3% al 57,2%.

Resulta especialment notori el cas de la Delegació territorial de Barcelona per la seva importància relativa i pels 18.998 expedients pendents a final de l'exercici 1996, respecte als 11.929 pendents a finals de 1995. Aquest increment es produeix, bàsicament, en concepte d'altres motius, que s'incrementa en 6.534 expedients, i va correspondre a expedients que, tot i haver estat revisats pels advocats liquidadors i no ser considerats de comprovació prioritària, no van ser lliurats a la Intervenció delegada per a la seva fiscalització i finalització dels tràmits.

A més, per problemes de colapse informàtic, el cap del Servei Territorial de Gestió Tributària no va poder disposar del llistat de situació d'expedients pendents en tramitació fins a finals de 1996. L'esmentat llistat no es pot generar directament des de la DT sinó que s'ha de generar des de les oficines centrals del Departament d'Economia i Finances.

S'ha de considerar que majoritàriament els expedients pendents a finals de 1996 corresponen a autoliquidacions, per a les quals l'ingrés de la quota s'efectua en el moment de la presentació. Aquest retard no afecta els imports pendents de recaptar.

En el quadre següent mostrem en detall el moviment experimentat, per oficines liquidadores durant 1996:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 28/97-C

Oficines liquidadores dels districtes hipotecaris	Exercici 1996							
	Existents 1.1.96	Entrades	Despat- xades	% Act.	Situació de les pendents a 31.12.96			
					Enviades a comprovació	Aportació de dades	Altres motius	Demora en mesos
BARCELONA								
Arenys de Mar	373	433	201	24,9	26	-	579	36,1
Berga	61	348	333	81,4	11	50	15	2,7
Cerdanyola del V.	164	169	189	56,8	4	45	95	9,1
Esplugues de Ll.	22	304	197	60,4	36	20	73	7,9
Granollers	343	923	935	73,9	9	112	210	4,2
Hospitalet de Ll.,L'	671	2.640	2.406	72,7	216	86	603	4,5
Igualada	345	640	671	68,1	7	139	168	5,6
Manresa	108	760	752	86,6	2	92	22	1,9
Martorell	25	281	275	89,9	18	2	11	1,4
Mataró	276	1.254	290	19,0	15	436	789	51,3
Mollet	58	376	339	78,1	7	10	78	3,4
Pineda	223	212	275	63,2	29	40	91	7,0
Sabadell	113	1.742	1.686	90,9	10	42	117	1,2
St. Vicenç dels H.	342	266	269	44,2	10	54	275	15,1
St. Feliu de Ll.	103	348	375	83,1	31	17	28	2,4
Sitges	245	192	228	52,2	47	60	102	11,0
Terrassa I	922	1.307	718	32,2	33	140	1.338	25,3
Terrassa II	310	473	465	59,4	21	37	260	8,2
Vic	341	857	893	74,5	2	34	269	4,1
Vilafranca del P.	309	483	429	54,2	54	60	249	10,2
Vilanova i la G.	87	354	368	83,4	13	19	41	2,4
TOTAL	5.441	14.362	12.294	62,1	601	1.495	5.413	7,3
GIRONA								
Bisbal, La	15	282	272	91,6	8	4	13	1,1
Figueres	8	640	637	98,3	7	4	-	0,2
Lloret	17	335	336	95,5	7	9	-	0,6
Olot	-	438	386	88,1	-	14	38	1,6
Palafrugell	74	214	210	72,9	2	4	72	4,5
Palamós	8	195	196	96,6	2	2	3	0,4
Puigcerdà	74	291	293	80,3	5	8	59	2,9
Roses	26	412	400	91,3	4	28	6	1,1
St. Feliu de G.	11	189	187	93,5	1	2	10	0,8
Sta. Coloma F.	277	399	454	67,2	15	27	180	5,9
TOTAL	510	3.395	3.371	86,3	51	102	381	1,9
LLEIDA								
Balaguer	84	642	531	73,1	10	35	150	4,4
Borges Blanques, Les	53	310	314	86,5	10	15	24	1,9
Cervera	63	460	455	87,0	25	20	23	1,8
Seu d'Urgell, La	105	201	186	60,8	12	28	80	7,7
Solsona	2	144	140	95,9	-	-	6	0,5
Sort	32	113	64	44,1	26	1	54	15,2
Tremp	24	212	187	79,2	1	23	25	3,1
Viella	5	43	41	85,4	7	-	-	2,0
TOTAL	368	2.125	1.918	76,9	91	122	362	3,6
TARRAGONA								
Ampostà	24	453	440	92,2	6	15	16	1,0
Falset	105	299	369	91,3	8	7	20	1,1
Gandesa	39	310	336	96,3	-	13	-	0,5
Montblanc	2	279	246	87,5	-	17	18	1,7
Reus	64	1.168	854	69,3	67	14	297	5,3
Tortosa	94	753	795	93,9	-	22	30	0,8
Valls	28	294	277	86,0	2	5	38	1,9
Vendrell, El	133	454	502	85,5	76	9	-	2,0
TOTAL	489	4.010	3.819	84,9	159	102	419	2,1
TOTAL OF. LIQUID.	6.808	23.892	21.402	69,7	902	1.821	6.575	5,2

Nombre de liquidacions.

Font: Direcció General de Tributs.

Respecte a les oficines liquidadores, el baix percentatge d'activitat que s'ha produït en l'oficina liquidadora d'Arenys de Mar ha estat provocat per un canvi de programa informàtic que va obligar a traspasar tota la informació al nou sistema, fet que no es va poder finalitzar dins l'exercici.

En el cas de Mataró, la baixa activitat ha estat motivada pel retard de la DGT en lliurar la informació complementària sol·licitada sobre el patrimoni i declaracions tributàries dels sol·licitants.

El quadre següent mostra el nombre i els imports dels expedients presentats amb autoliquidació, durant el període 1995-1996 classificats per territorials i per tipus d'oficines:

Serveis Territorials	Nombre d'autoliquidacions		Import	
	1995	1996	1995	1996
<u>Oficines gestores</u>				
Barcelona	15.629	16.707	9.958	12.521
Girona	775	933	242	276
Lleida	1.030	1.360	135	284
Tarragona	547	700	161	273
Total of. gestores	17.981	19.700	10.496	13.354
<u>Oficines liquidadores</u>				
Barcelona	5.867	7.441	2.068	2.744
Girona	663	850	252	240
Lleida	71	118	92	24
Tarragona	743	902	176	366
Total of. liquidadores	7.344	9.311	2.588	3.374
Total general	25.325	29.011	13.084	16.728

Imports en milions de pessetes.

Font: Direcció General de Tributs.

En conjunt, el nombre d'autoliquidacions presentades durant el 1996 van tenir un increment del 15% respecte al 1995. Destaca el desigual creixement de les autoliquidacions entre les oficines gestores, un 10%, i les oficines liquidadores de districte hipotecari, un 27%. L'oficina gestora de Barcelona presenta el ritme més moderat de creixement amb un 7%.

Comparant per oficines el nombre d'expedients d'autoliquidacions amb el nombre total d'expedients presentats, en conjunt representen el 55% del total al 1996 i el 52% al 1995. Les autoliquidacions a les oficines gestores, durant 1996, van representar un 68% del total i a les oficines liquidadores un 39%. Entre les oficines gestores, una vegada més, destaca la de Barcelona, per la seva importància en el nombre total d'expedients, amb un 69% d'autoliquidacions sobre el total presentat.

3.2. COMPROVACIÓ DE VALORS

Tant el Servei de Gestió Tributària com els òrgans encarregats de les oficines liquidadores de districte hipotecari, comproven els valors dels béns inclosos en les declaracions dels contribuents, d'acord amb els criteris i mitjans que contempla la LGT. Aquests mitjans són l'examen de documents, llibres, fitxers, factures,

justificants i qualsevol altre antecedent o informació que s'hagi de facilitar a l'Administració.

En la comprovació de valors de béns immobles es verifica que el valor declarat sigui com a mínim igual al valor cadastral del bé multiplicat per determinats coeficients publicats que varien segons de la població de què es tracti. Si el valor declarat sobrepassa aquest mínim, s'accepta la declaració i no es considera de revisió preferent. En el cas de detectar-se diferències significatives entre els valors declarats i els comprovats, o problemes per la complexitat de la valoració, se sol·licita l'actuació del Servei de Valoracions dependent de la Inspecció Tributària.

Una vegada s'ha obtingut aquesta valoració, es notifica al contribuent. D'acord amb la normativa vigent, contra aquesta valoració realitzada per l'administració, el contribuent pot promoure els recursos pertinents o presentar una taxació pericial contradictòria.

El quadre següent mostra el moviment i situació dels recursos interposats, majoritàriament per desacord amb les valoracions realitzades, durant l'exercici 1996:

Serveis Territorials	Exercici 1996				
	Pendents 1.1.96	Entrats	Resolts	Pendents 31.12.96	Demora mesos
<u>Oficines gestores</u>					
Barcelona	189	159	161	187	13,9
Girona	1	74	74	1	0,2
Lleida	8	64	60	12	2,4
Tarragona	10	67	61	16	3,1
Total of. gestores	208	364	356	216	7,3
<u>Oficines Liquidadores</u>					
Barcelona	15	81	67	29	5,2
Girona	4	37	35	6	2,1
Lleida	0	7	4	3	9,0
Tarragona	3	50	39	14	4,3
Total of. liquidadores	22	175	145	52	4,3
Total general	230	539	501	268	6,4

Nombre de recursos.

Font: Direcció General de Tributs.

L'índex d'activitat de 1996 pel conjunt d'oficines, definit com el percentatge de recursos resolts sobre recursos pendents inicialment, més els entrats durant l'exercici, va ser del 65%. Un 62% correspon a les oficines gestores i un 74% a les oficines liquidadores.

Respecte als mesos de demora, els terminis s'han mantingut similars als de l'exercici anterior, destacant el cas de l'oficina gestora de Barcelona, a causa de la complexitat dels casos que se li presenten.

3.3. ALTRES TRÀMITS

3.3.1. Prescripció

A fi de detectar les possibles obligacions tributàries dels contribuents per transmissions o donacions subjectes a tributació i no liquidades abans d'exhaurir el període normal de prescripció, cinc anys, s'ha establert una sèrie de procediments de relació amb els notaris i amb el Registre Civil.

D'acord amb l'article 111 de la LGT, els notaris estan obligats a proporcionar a l'Administració tota classe de dades amb transcendència tributària produïdes per relacions econòmiques, professionals o financeres amb altres persones. Trimestralment, des de les oficines notariales, s'envia a la DGT la relació de protocols en els quals han intervingut i que tenen caràcter econòmic.

Les diferents DT controlen que s'hagi presentat la liquidació de l'impost que es derivi dels llistats presentats pels notaris, i fan el requeriment corresponent en aquells casos en què no han estat presentats. Si no hi ha resposta al requeriment, es demana una còpia del protocol al notari i, basant-se en aquesta informació, es procedeix a liquidar el document.

Dins la primera quinzena de cada mes, els Registres Civils, d'acord amb la Llei de l'ISD, envien les relacions nominals dels finats en el mes anterior i el seu domicili.

Les diferents DT revisen que s'hagin presentat en un termini de 6 mesos les liquidacions de l'ISD dels finats. Si no s'han presentat, s'investiga les declaracions tributàries per patrimoni i renda per tal de detectar els casos subjectes. En aquells casos que la investigació resulta positiva, s'inicia un procediment d'inspecció.

3.3.2. Liquidacions complementàries i definitives

Comprovats els valors declarats, si s'observa un augment de la base imposable, existeixen errors materials que provoquen una minoració de la quota ingressada o l'acció investigadora aporta noves dades que incrementen la base imposable, el Servei de Gestió Tributària de la DT o l'oficina liquidadora del districte hipotecari efectuen una liquidació complementària.

La Intervenció Delegada fiscalitza la liquidació complementària; si verifica que s'ha dut a terme d'acord amb la normativa aplicable la comptabilitza en el pressupost d'ingressos com un contret previ a l'ingrés efectiu.

Les liquidacions ordinàries i les autoliquidacions es consideren com a provisionals i passen a ser definitives quan s'han efectuat totes les comprovacions i valoracions que calguin o, encara que no hagin estat comprovades, hagi transcorregut el termini de prescripció de cinc anys.

3.3.3. Ajornament i fraccionament del pagament

Prèvia sol·licitud, es pot concedir l'ajornament o el fraccionament per al pagament de les liquidacions i autoliquidacions, sempre que no hi hagi inventariat efectiu o béns de fàcil realització suficients per al pagament efectiu de les quotes. En les liquidacions la sol·licitud s'ha de fer abans d'acabar el termini voluntari de pagament i en les autoliquidacions abans dels cinc primers mesos després de la mort del causant.

L'ajornament pot ser com a màxim d'un any, mentre que el fraccionament pot abastar un període màxim de cinc anualitats, a partir del moment de la concessió. Normalment, la concessió implica per part del contribuent l'obligació de pagar l'interès de demora vigent des del dia següent al final del termini voluntari.

Per a obtenir l'ajornament o el fraccionament, s'han d'aportar garanties que cobreixin l'import del deute principal i els interessos de demora, més un 25% de la suma d'aquestes dues quantitats.

Els procediments, comuns per a l'ajornament i el fraccionament, s'inicien en presentar la sol·licitud amb còpia de la liquidació o autoliquidació a les oficines liquidadores, especificant les garanties, que s'ofereixen normalment com a avals bancaris.

Les Tresoreries Territorials revisen i comproven les sol·licituds amb la informació disponible (declaracions de l'IRPF, patrimoni, relació de béns de l'herència, etc.) verificant que no es disposa d'efectiu per liquidar al comptat el deute tributari. L'Assessoria Jurídica revisa les garanties aportades.

La competència per resoldre les sol·licituds varia en funció de la normativa a aplicar, segons el següent detall:

- Ajornaments específics regulats en la Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'ISD

El cap de l'òrgan gestor (el registrador de la propietat a les oficines gestores o el cap del Servei de Gestió Tributària en les DT) pot acordar l'ajornament fins a un any i el fraccionament fins a cinc anys, del pagament de les liquidacions practicades per causa de mort, sempre que no existeixi inventariat efectiu o béns de fàcil realització, suficients per abonar les quotes (Article 38).

De forma excepcional, en el cas de les transmissions per herència, llegat o donació d'empreses individuals que exerceixen una activitat industrial, comercial, artesanal, agrícola o professional i en el cas de les transmissions hereditàries de l'habitatge habitual, el delegat territorial pot acordar l'ajornament de les liquidacions per cinc anys, sense meritjar interessos, amb la presentació

de garanties. Transcorregut aquest primer termini, es pot demanar un fraccionament, per un màxim de deu semestres, meritant-se en aquest cas interessos legals (Article 39).

- Ajornaments/fraccionaments genèrics regulats en el Reglament General de Recaptació

El delegat territorial pot acordar els ajornaments i fraccionaments fins a 50 MPTA, sempre que el termini de concessió no sigui superior a tres anys.

El director general de Pressupostos i Tresor pot acordar els ajornaments o fraccionaments en els altres supòsits.

La resolució es notifica per escrit amb acusament de recepció. Hi ha quinze dies des de la recepció per a impugnar-la i trenta dies per a aportar les garanties definitives.

El nombre i import dels ajornaments i fraccionaments atorgats per la DT de Barcelona, durant els anys 1995 i 1996, han estat els següents:

Exercici	Liquidacions	Import
1995	492	4.619
1996	449	2.032

Imports en milions de pessetes.

Font: Delegació territorial de Barcelona.

3.3.4. Inspecció

La Inspecció Tributària, òrgan integrat en la DGT, elabora anualment un pla d'inspecció d'acord amb l'article 3 del Decret 116/1993, de 23 de març, de reestructuració de la inspecció tributària i financera de l'administració de la Generalitat de Catalunya, a partir de la informació disponible i de les propostes de les diferents DT.

En el pla d'inspecció per al 1996, pel que fa a l'ISD, es van incloure com a objectiu prioritari d'inspecció les herències no presentades a liquidar dels finats en el 1992 i 1993, segons dades trameses pels Registres Civils i per les quals els subjectes causants realitzaven declaracions per l'impost sobre el patrimoni. Respecte a les autoliquidacions, es van incloure les del 1995, amb la següent procedència:

- Les que van ser trameses pel Servei de Gestió, per entendre que podien ser objecte d'actuació inspectora.
- Aquelles en les quals s'advertia una notable diferència entre la massa hereditària i la declaració de l'impost sobre el patrimoni del causant.

La Inspecció Delegada, dependent de la Inspecció Tributària, té encomanada la funció de comprovar la situació tributària dels subjectes passius amb la finalitat de verificar l'exacte compliment de les obligacions i dels deures amb la Hisenda Pública, procedint, si s'escau, a la regularització corresponent.

El procediment, de forma resumida és el següent. Una vegada iniciades les actuacions, si l'inspector actuari detecta la possible existència de delictes fiscals, es paralitza automàticament la comprovació, trametent l'expedient al cap de la Inspecció Delegada. L'inspector delegat designa l'equip que ha de continuar les actuacions i determina la manera de dur-les a terme. Totes les actuacions d'obtenció d'informació externa són coordinades i dirigides per la Inspecció Delegada amb la col·laboració, si s'escau, del Servei de Coordinació amb la Hisenda Estatal de la DGT.

Quan han finalitzat les actuacions de l'equip actuari en relació amb un subjecte passiu, es tramet tota la documentació de l'expedient al cap de la Inspecció Delegada per a la seva aprovació.

La Inspecció Delegada estén les actes d'inspecció amb la finalitat de recollir els resultats de les actuacions de comprovació i d'investigació, proposant, la regularització que consideri procedent, o bé declarant-la comprovada i conforme.

Si la Inspecció considera conforme la situació tributària del subjecte passiu després de la comprovació, ho fa constar en una acta, en la qual s'especifiquen els conceptes i períodes pels quals es dona la conformitat.

A més, les actes d'inspecció poden ser de conformitat o de disconformitat, segons l'interessat accepti íntegrament o no la proposta de liquidació practicada a l'acta d'inspecció.

Si el procediment genera una acta de disconformitat, el cap de la Inspecció Delegada proposa al director general de Tributs que sol·liciti un dictamen a l'Assessoria Jurídica. Aquest dictamen també es sol·licita en cas que es presenti un recurs de reposició.

S'entén per actes amb prova preconstituïda les que suposen l'existència d'uns fets provats, que no requereixen l'acceptació pel subjecte passiu. En aquests casos, cal expressar amb tot detall els fets i els mitjans de prova utilitzats.

En el quadre següent detallem les actes instruïdes durant l'any 1996, per tipus i per serveis territorials:

Servei territorial	1995		1996								
	Total		De conformitat		De disconformitat		Amb prova preconstituïda		Comprovada i conforme (1)	Total	
	Núm.	Import	Núm.	Import	Núm.	Import	Núm.	Import	Núm.	Núm.	Import
Barcelona	438	889	346	767	31	524	4	72	116	497	1.363
Girona	133	133	83	108	2	79	-	-	15	100	187
Lleida	20	23	14	19	-	-	-	-	-	14	19
Tarragona	64	38	19	27	-	-	-	-	-	19	27
TOTALS	655	1.083	462	921	33	603	4	72	131	630	1.596

Imports en milions de pessetes.

Font: Direcció General de Tributs.

Nota: (1) No es disposa dels imports de les actes de comprovada i conforme, i per tant no s'inclouen en els totals, tant de l'any 1996 com del 1995.

Comparant les xifres de l'activitat inspectora durant 1996 amb les de l'any anterior, es detecta una lleugera disminució, 25 actes, motivada per la jubilació de dos inspectors que no han estat substituïts al 1996. Per contra, s'observa un augment de l'import de les actes, de 512 MPTA, que equival a un 47% més que l'any anterior.

4. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Com a resultat del treball realitzat, podem concloure que els procediments establerts per a la gestió i recaptació de l'ISD, els hem trobat correctes. No obstant això, a continuació exposem una sèrie d'observacions i recomanacions amb la intenció de contribuir a la seva millora.

a) Referent a les dades i situació de l'expedient

L'aplicació informàtica que processa totes les dades tributàries requereix una millora que permeti recollir més dades de les que actualment proporciona.

Pel que fa a les liquidacions, convé que es puguin calcular dins el mateix sistema informàtic i que aquest ens permeti disposar de totes les bases, tipus, quotes i despeses fiscals aplicades.

L'aplicació informàtica també ha de recollir dades sobre requeriments d'informació, respostes rebudes i pendents de rebre, liquidacions pendents, ajornaments, fraccionaments i recursos interposats, per tal de facilitar una gestió més eficaç, fiable i ràpida de les liquidacions i de les seves incidències.

b) En relació a la durada dels expedients

El nombre d'expedients ha augmentat aquests darrers exercicis, d'una banda per la voluntat dels beneficiaris de tenir correctament registrats els béns, i d'altra perquè els procediments establerts amb els notaris i el Registre Civil ha permès a la DGT requerir la liquidació a aquells que no l'han efectuat abans del termini de

prescripció.

Aquest increment d'expedients ha provocat un endarreriment de la mitjana de durada de la tramitació. Per aquest motiu és convenient dotar els serveis de més mitjans per tal de no allargar aquest temps de tramitació.

c) Sobre els estats comptables

D'acord amb el Pla General de Comptabilitat Pública, aprovat per l'Ordre de 28 d'agost de 1996, els drets pendents per fraccionament i ajornament s'han d'anul·lar en l'exercici corrent i liquidar en els exercicis que es cobrin.

Durant aquest mateix exercici no ha estat possible aplicar aquest criteri, per la qual cosa és convenient procedir a la seva regularització al més ràpidament possible.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

Donant compliment a allò que s'estableix en l'article 6.1 de la Llei 6/1984, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, el present Informe de Fiscalització fou tramès al Departament d'Economia i Finances.

La resposta del Departament d'Economia i Finances, una vegada conegut l'Informe, és la que es reproduïx tot seguit:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Secretaria General

Sr. Marià Nicolàs i Ros
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Plaça de Catalunya, 20
08002 Barcelona

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA REGISTRE	
03.03.98	
ENTRADA	SORTIDA
Núm. 417	Núm.

GENERALITAT DE CATALUNYA DEPARTAMENT D'ECONOMIA I FINANCES	
03.03.98	003899
DATA	NÚMERO
SORTIDA	

Registri's i passi
AL SÍNDIC SR. NICOLÀS
03 / 03 / 98
núm. interior 3

Barcelona, 27 de febrer de 1998

Senyor,

En relació al vostre escrit de 16 de febrer de 1998, mitjançant el qual ens doneu trasllat del projecte d'informe de fiscalització 28/97-C, de l'Impost sobre successions i donacions, exercici 1996, adjuntes us trameto, dintre del termini de quinze dies concedit, les al·legacions que formula la Direcció General de Tributs d'aquest Departament.

Ben cordialment,

Alfons Ortúño i Salazar
Secretari general

"En relació amb el punt a) de les conclusions cal esmentar que en aquest moment s'està treballant en la confecció d'un nou model d'autoliquidació de successions i donacions que inclogui els béns i drets amb els valors fiscals i la possibilitat d'efectuar els càlculs numèrics de les liquidacions, si bé la complexitat de la pròpia naturalesa de l'impost fa difícil d'esperar que tots els supòsits puguin quedar reflectits en l'esmentat model. Així mateix, cal recordar que la renovació dels equips informàtics s'ha hagut d'ajustar al context pressupostari restrictiu dels darrers exercicis.

En relació amb el punt b) cal constatar que en el període 1984-1997 el nombre d'expedients a liquidar ha augmentat en més del 100%, mentre que els mitjans humans han estat estables. Aquest fet, que ha provocat endarreriments puntuals, s'ha anat solucionant mitjançant la potenciació de l'autoliquidació de l'impost, així com, amb el fet de realitzar declaracions provisionals per valors declarats per tal de no endarrerir els expedients en el tràmit de comprovació de valors."

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

La secretària general

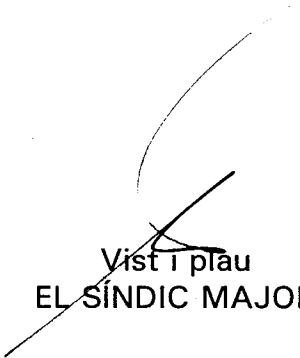
M. ÀNGELS BARBARÀ i FONDEVILA, Secretària General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el present informe de fiscalització 24/97-E, relatiu a la Junta d'Aigües, exercicis 1995 i 1996, és una còpia exacta de l'aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en la reunió que va tenir lloc el dia 13 de gener de 1998.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 11 de febrer de 1998

Vist i plau
EL SÍNDIC MAJOR

Plaça de Catalunya, 20
08002 Barcelona
Telèfon 93-270 11 61
Fax 93-270 15 70

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: juliol de 2003

Dipòsit legal: B-35672-2003